

ВІДТВОРЕННЯ ШРИФТОВОЇ СПАДЩИНИ

ВОЛОДИМИР ЛЕСНЯК
ЧО ОРИГІНАЛЬНИХ ШРИФТІВ

*Переклала з російської
Наталя Мацибок-Стародуб*

ХДАДМ 2013–2019
ArtHuss 2020

УДК 655.24:76](091)

Л50

Лесняк В. Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів / Володимир

Лесняк; переклала з рос. Наталя Мацибок-Стародуб. Київ : ArtHuss, 2020. 160 с.

Шрифт — основа графічного дизайну. В історії графічного дизайну й мистецтві шрифту відбувалося безліч естетичних і стильових змін, до появи яких долучилися багато чудових дизайнерів, художників і архітекторів. Роботи більшості з цих творчих особистостей стали за основу до осмислення розвитку шрифтової графіки й допомогли зрозуміти ідеї авторів, що дозволило студентам курсу відтворити свої версії адаптації й розвиток накреслення шрифтів.

Видання призначено для студентів і аспірантів, які вивчають мистецтво шрифту, а також для професійних дизайнерів і художників. Водночас сподіваємося зацікавити широке коло небайдужих до мистецтва шрифту. Раді вітати всіх, хто прагне долучитися до сприйняття і розуміння краси й користі мистецтва шрифту.

Рецензенти:

М. І. Яковлев — академік Національної академії мистецтв України, доктор технічних наук, професор Національної академії образотворчого мистецтва й архітектури України, заслужений працівник освіти України

О. А. Векленко — академік Національної академії мистецтв України, професор Харківської державної академії дизайну і мистецтв, заслужений діяч мистецтв України

Друкується згідно з ухвалою Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв (протокол № 43 від 16.05.2019 р.).

© Володимир Лесняк, 2019

© В.І.Лесняк, Є.Ю.Круть, С.І Кардаш дизайн, 2019

© ArtHuss, 2020

ISBN 978-617-7799-32-9

Вступ

Шрифт — основа всього графічного дизайну. У графічному дизайні постійно відбуваються зміни предметної системи закономірностей, способів бачення, мислення, естетики професії. Запропоновані проекти шрифтів — це окрема програма: «Відновлення історичної справедливості».

В історії світового й українського графічного дизайну було багато чудових митців, котрі тією чи іншою мірою використовували у своїх роботах авторські шрифти, як-от Нарбут, або ж оригінальні написи, як Малевич. Ми прагнемо переглянути ці шрифти й створити на їхній основі нові версії, які не суперечили би первинним авторським ідеям, водночас делікатно збагачуючись «баченням» нашої сучасності.

Студенти працюють над шрифтами, опановуючи дисципліну «Проектування» та прослуховуючи окремий авторський курс «Акцидентний шрифт», але, звісно, для повного, глибокого виконання шрифтового проекту часу бракує. Значну увагу приділяється аналізу попереднього накреслення, конструкції й формі.

Усі представлені шрифти не можна вважати досконалими, проте такого завдання й не ставилося. Важливіше те, що студенти починають розуміти значущість шрифтової культури в графічному дизайні.

1	Шрифт «Ім. Маяковського»	Font <i>Mayakovsky</i>
	За мотивами шрифту	Based on <i>Bruskovy</i> font
	«Брусковий»	
	Робота Олени Мадієвської,	Designed by Olena Madievska
4 / 7	2005 р.	in 2005

Прототип

«Брусковий» із книги «Художественные шрифты и их построение» видавництва «Униздат» (Харків, 1930 рік).

Шрифт побудовано з прямолінійних смуг, різних за шириною, а округлі елементи літер замінено на прямокутні.

Цей шрифт гармоніює з поезією В. В. Маяковського, передаючи напругу 20–30-х років XX століття.

А Б В Г Д Е

Ё Ж З И І Й

Ї К Л М Н О

П Р С Т У Ф

Х Ц Ч Ш Щ Ъ

Ы Ь Э Ю Я

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

! , - « » ... : ; [] . ?

A B C D E F

G H I J K L

M N O P Q R

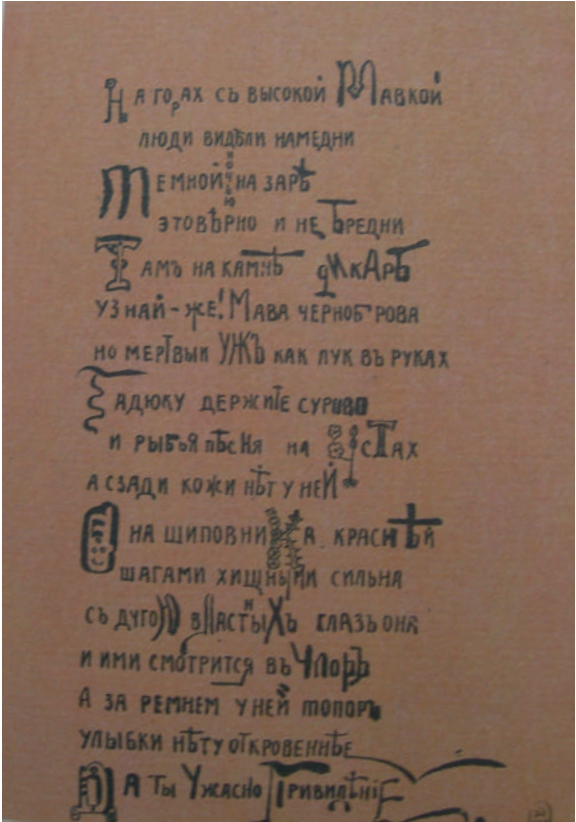
S T U V W

X Y Z

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

! , - « » ... : ; [] . ?

2	Шрифт «Філонова мавка»	Font Mavka, 2007
	За мотивами творчості	Based on Pavel Filonov's works
	Павла Філонова	
	Робота Юліани Алімової,	Designed by Juliana Alimova
8 / 11	2007 р.	in 2007

Прототип

У своїй творчості Павло Філонов розробляв принципи аналітичного мистецтва. Один-єдиний раз він долучився до літографічних видань футуристів — проілюстрував «Ізборник віршів» Велимира Хлебникова, виданий 1914 року. Філонов створив 11 ілюстрацій і виконав рукопис двох поетичних текстів. Поет і художник прагнули розчистити словесний і образний архетипи, хотіли повернути слову й зображенню чистоту та свіжість. Філонов посилює образну виразність самого почерку за допомогою різних графічних прийомів: розміру, кольоровості, характеру нарису. Філонов акцентує окремі букви-звуки, виділяє рядки, окремі слова. Образний зміст віршів, їхній ритм, акцентування звуку втілилися в графічному образі віршованих рядків.

А Б В В Г Г Д Д Е Е Е Ж

Ж З И И Й К К Л Л М Н О П

Р Р Р С Т Т У У Ф Ф Х Х Ц Ц Ч

Ч Ш Щ Щ Ъ Ы Ы Ь Э Ю Я Я

0 1 2 2 3 4 4 5 5 6 7 7 8 9 9

! ? : ; , - = { } = ± ± ()

No " ' @ * - + € \$ # %

a a b c d d e f g h i j

k l m m n n o p q q r

s t t u v w x y y z

0 1 1 2 3 4 4 5 6 7 7 8 9

!) . : ; , - < > { } = ± ± ()

No , " ' @ * - + € \$ # %

147
584
211
404

CTO
GPOK

billion five hundred
eighty-four million
two hundred and eleven
thousand four hundred
and four

C

E

M

b

3	Шрифт «Єрмилов»	Font <i>Yermylov</i>
	За мотивами композиції	Based on a composition
	В. Єрмилова	by V. Yermylov
	Робота Валентини Андреєвої,	Designed by Valentyna Andreyeva
	2005 р.	in 2005

12 / 15

Прототип

Василь Єрмилов — легенда харківського художнього середовища ХХ століття. Багатогранний талант Єрмилова всесвітньо відомий, за рівнем обдарованості митець не поступається О. Родченку, В. Татліну або Л. Лисицькому. Не обходив увагою Василь Єрмилов і шрифт. Прототипом шрифту «Єрмилов» став один зі зразків авторського напису. Малюнок побудовано на геометричних, активних елементах літер із чітко вираженим чергуванням ритмів прямокутників і квадратів. Складний ритм у побудові літер і часткова відсутність внутрішньолітерних просвітів надають шрифтові яскравого та оригінального характеру. Намагання осмислити, відчувати й спробувати створити шрифт у контексті стилю — завдання непросте. Удавана простота — оманлива.

А Б В Г Д Е Ё
Ж З И Й Е И Й
К Л М Н П Р
С Т У Т Х Ц Ч
Ш Щ Ъ Ы Ь Э
Н Я [] ^ _ { }
4 5 6 7 8 9 !
[" , - . : ;]

A B C D E

F G H I J

K L M N O

P Q R S

T U V W

X Y Z 0 1

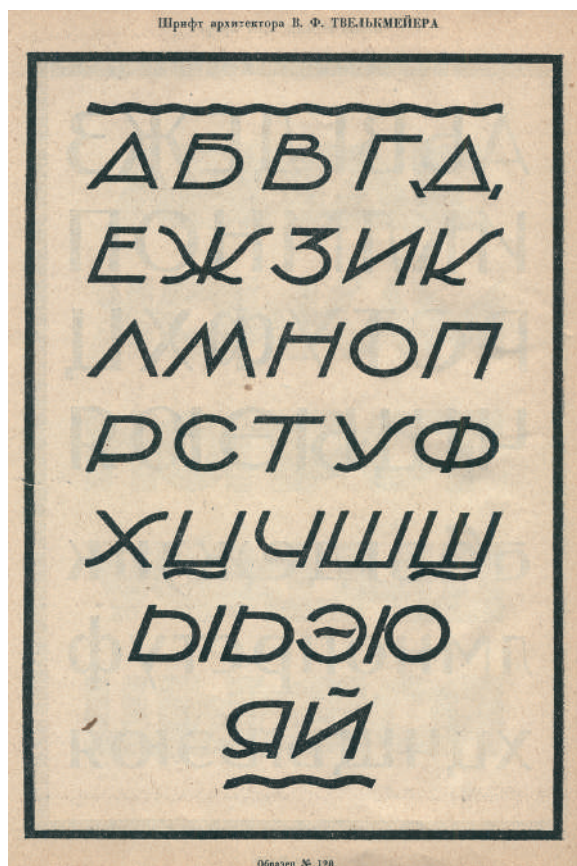
2 3 4 5 6 7

8 9 ! !

ТО, ЧЕГО НЕ МОЖЕШЬ
ЗАПЛАУЧИТЬ, ВСЕГДА
КАЖЕТСЯ ЛУЧШЕ
ТОГО, ЧТО ИМЕЕШЬ. ■
В ЭТОМ И СОСТОИТ ■
РОМАНТИКА ■
И ИДИОТИЗМ ■
ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ■
ЖИЗНИ ■

REMARK ■

4	Шрифт «Твелькмеєр»	Font <i>Tvelkmeyer</i>
	На основі авторського шрифту	Based on the original font
	архітектора Твелькмеєра	by architect Tvelkmeyer
	Робота Марії Брижинської,	Designed by Maria Bryzhinska
16 / 19	2010–2011 рр.	in 2010–11

Прототип

Шрифт архітектора Віктора Твелькмеєра, створений наприкінці 1920-х років, привабливий, елегантний і ошатний, привернув до себе увагу стилем малюнка та співзвучністю з майбутніми 30-ми роками.